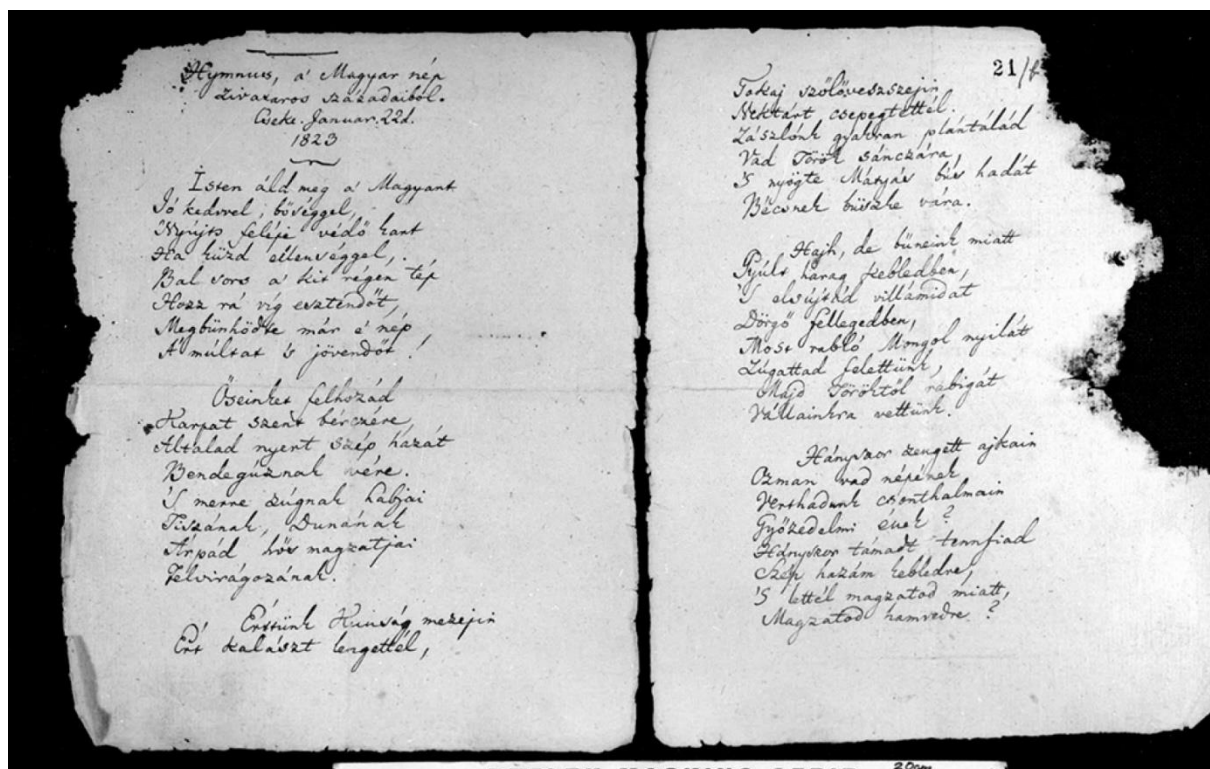

A Magyar Kultúra Napja

Kölcsey Ferenc Himnuszának 200. évfordulója

Forrás: MTVA arcivum

Január 22-ét a magyar kultúra napjának nyilvánították annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban e napon fejezte be a Himnuszt. Szövegét mind ismerjük (az első strófát biztosan), hisz oly gyakran énekeljük nemzeti ünnepeink alkalmával, miséken, istentiszteleteken, továbbá olyan sporteseményeken, ahol nemzetünk sportági képviselőinek szoríthatunk. Van azonban számos érdekesség, amely nem vagy nem feltétlenül terjedt el széles körben, ennél fogva nem ezekre gondolunk elsőként, amikor Himnuszunkat hallgatjuk és énekeljük. Erről a néhány érdekességről szeretnék most pár szót szólni.

Ami nemzetünk túlnyomó részének tudva levő, hogy a siratóéneket Erkel Ferenc zenésítette meg, s ilyen formában az első nyilvános, szabadtéri előadása 1844. augusztus 10-én történt, a Széchenyi nevet viselő gőzhajó [avatásán](#).

Tudta a kedves Olvasó, hogy Himnuszunk a világ egyetlen „illegális” nemzeti himnusza? Tudniillik sohasem iktatták, nincs dokumentuma arról, hogyan és miképp vált hivatalos himnusszá. Ugyan 1903-ban az Országgyűlés elismerte a magyar himnusznak a hivatalosságát, amikor elfogadott egy két paragrafusból álló törvényjavaslatot, „az egységes magyar nemzet himnuszáról”. Ennek 1.§ szerint „Kölcsey himnusza az egységes magyar nemzet himnuszává nyilváníttatik”, a 2.§ pedig meghatározta, hogy a törvény 1903. augusztus 20-tól lép hatályba. E törvényjavaslatot azonban I. Ferenc József magyar király nem szentesítette, így hatályba sem

lépett. Hivatalossá csupán az alkotmány 1989. évi módosítása tette, amely kimondta, hogy „a Magyar Köztársaság himnusza Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye Erkel Ferenc zenéjével.”

Noha állítólag az ötvenes években Rákosi Mátyás Illyés Gyulával szeretett volna új nemzeti verset íratni, a költő nem vállalta a feladatot. A pártfőtitkár Kodályt is győzködte, mondván, hogy *az mégsem lehet, hogy a dolgozó nép himnusza, vagy bármely más ünnepség Isten nevével kezdődjön*, de a zeneszerző rövid válasza erre annyi volt: [„Ahhoz sem hozzátenni, sem abból elvenni nem lehet.”](#) Ezzel a kérdés lekerült a napirendről.

A magyar himnusz – lévén imaének – lassú, melankolikus hangulatú, ám nem volt ez mindig így. Az eredeti verzió sokkal gyorsabb, pörgősebb volt, de az évek alatt a magyarok egyre lassabban és szomorúbban kezdték énekelni. Manapság ugyanakkor az olimpián és már sok más világversenyen is más Himnusz szól, ugyanis a hivatalos változat 2 perc 30 másodperc, ezt pedig a Nemzetközi Olimpiai Bizottság nem fogadta el. Ennek okán lerövidítették, felgyorsították és leszállították a hangnemét.

Mindezekén túl érdekesség még, hogy Himnuszunkat külföldi utazásaink során is magunkkal hordjuk, tudniillik egy részlete megtalálható útlevelünkben. UV-fény alatt válik láthatóvá a megzenésített verzió kottája, a szöveg egy része pedig dombornyomással szerepel a lapjain.

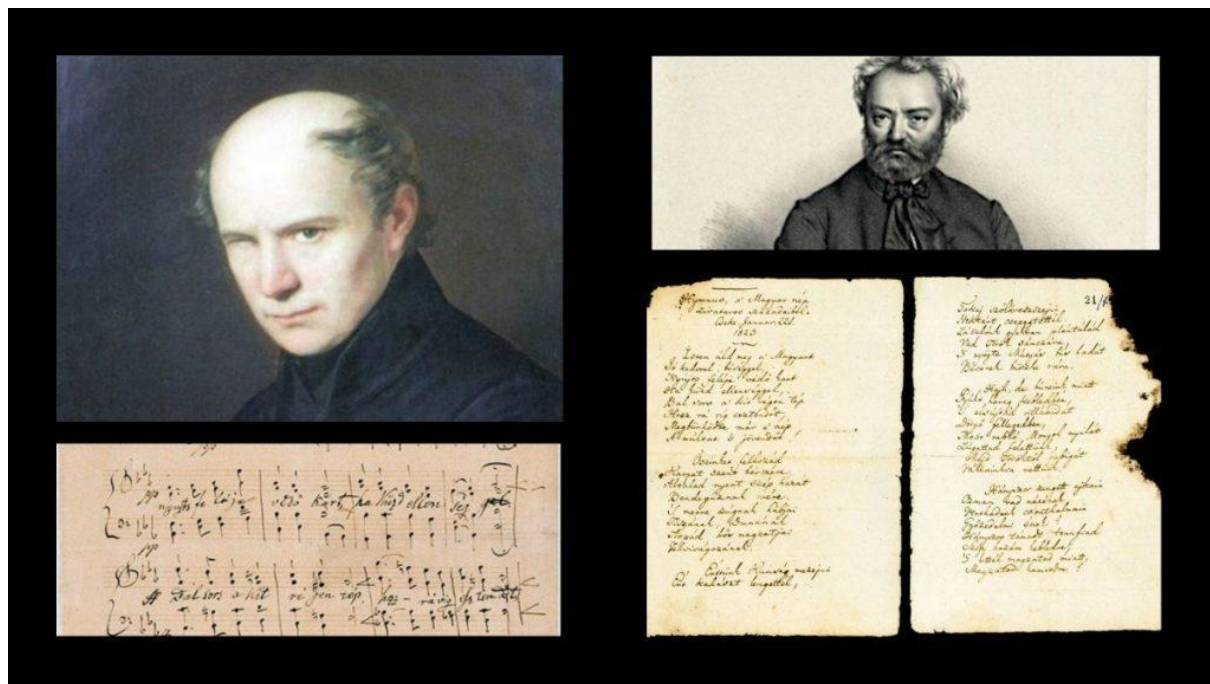
A már mintegy 30 különböző nyelvre lefordított Himnusznak szobra is van. A műemléket 2006. május 7-én avatták fel Budakeszin.

forrás: Kölcsey Ház Alapítvány weboldala

V. Majzik Márta kilenc méter hosszú, négy és fél méter magas alkotása egy kör sugarai mentén jeleníti meg a vers sorait, melynek közepén egy kétméteres, bronzból készült Isten-alak látható. A szobor hét ívből álló szerkezetében hétszer három bronzharang szólaltatja meg az ünnepeken Erkel Ferenc művét.

Ma, január 22-én tehát vegyünk egy mély lélegzetet, és töprengjünk el azon, hogy 200 esztendővel ezelőtt egy olyan gyönyörű remekmű íródott, amit azóta is meleg szívvel őrzünk, szavalunk és éneklünk. Énekeljük el ma is, tisztelegve Kölcsey Ferenc, Erkel Ferenc és a magyar nemzet himnusza előtt!

Forrás: papageno.hu

Csrepka Márton Bertalan

Ösztöndíjas

Freiburgi Magyarok Baráti Köre